

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3821/2538

บริษัท พี.ที.ซารี ดาร์มาอินดาห์ จำกัด โจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิริอุดม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 177, ป.พ.พ. มาตรา 798, ป.ร.ฎ. มาตรา 118, ป.วิ.พ. มาตรา 47

ย่อ / หลักกฎหมาย

หนังสือมอบอำนาจที่โจทก์แต่ฝ่ายเดียวลงลายมือชื่อเป็นผู้มอบอำนาจให้ ก. กระทำกิจการติดตาม ทวงถามหนี้สินตลอดจนดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามแทนโจทก์นั้น แม้ ก. ไม่ได้ลงชื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจด้วย เพียงแต่มาเบิกความยืนยันว่าได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ตาม หนังสือมอบอำนาจก็ตาม หนังสือมอบอำนาจย่อมสมบูรณ์และมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย ก. จึงมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ หนังสือมอบอำนาจทำขึ้นในต่างประเทศ มีการรับรองโดยโนตารีปบลิก และหัวหน้าฝ่ายกงสุลเมืองจาการ์ประเทศอินโดนีเซีย รับรองอีกชั้นหนึ่งว่า ได้มีการจัดทำ เอกสารขึ้นอย่างแท้จริง หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวถือว่าถูกต้องตามกฎหมายประเทศดังกล่าว แล้ว ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร จึงเป็นหนังสือมอบอำนาจที่ ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลโดยจดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการด้านประมงจำเลยทั้งสามให้การต่อสู้คดีว่า โจทก์เป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซียและมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการขอออก ใบอนุญาตในการทำประมงภายในขอบข่ายงานการดำเนินการของบริษัทโจทก์กับเรือประมง ต่างด้าวเพื่อการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศอินโดนีเซีย(อีซีแซด) ตามกฎหมายหรือไม่จำเลย ทั้งสามไม่ทราบและไม่ยอมรับว่าโจทก์สามารถที่จะทำได้คำให้การของจำเลยทั้งสามดังกล่าวจึง เป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งเพราะมิได้แสดงเหตุแห่งการปฏิเสธไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง ไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทข้อเท็จจริงจึงต้องฟังตามที่โจทก์ กล่าวอ้างในฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายโดยโจทก์ไม่ต้องนำสืบถึงหนังสือรับรองการ เป็นนิติบุคคลของโจทก์อีก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย โจทก์ทำ หนังสือมอบอำนาจให้นายกำธร อุ่นศิริฤสกุล เป็นผู้ดำเนินคดีแทนจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 ตกลงเข้ากันเพื่อจัดหาเรือประมงไปทำการประมงในเขต น่านน้ำประเทศอินโดนีเซียด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้จากการประมง จำเลยที่ 1 มอบให้จำเลยที่ 3 เข้าทำสัญญาว่าจ้างให้โจทก์เป็นตัวแทนดำเนินการติดต่อขอใบอนุญาตทำ การประมงให้แก่เรือประมงของจำเลยที่ 1 หรือเรือที่จำเลยที่ 1 จัดหามาในเขตน่านน้ำของประเทศ อินโดนีเซียจำเลยที่ 1 ตกลงจะชำระค่าบริการดังกล่าวแก่โจทก์เป็นรายเดือนเดือนละ 30,000 บาท ต่อเรือประมง 1 ลำ ที่ได้รับใบอนุญาต มีกำหนดระยะเวลา 8 เดือน ต่อมาโจทก์ดำเนินการติดต่อจน ได้รับใบอนุญาตสำหรับเรือแดงศิริ เรือแดงมงคล และเรือศิริอุดม 59 ของจำเลยที่ 3 จำเลยทั้งสาม จึงมีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนเป็นรายเดือนให้โจทก์ ลำละ 30,000 บาท รวม 3 ลำ เป็นเงิน 90,000 บาทต่อเดือน ทุกเดือนไป เป็นระยะเวลา 8 เดือน แต่จำเลยทั้งสามชำระค่าตอบแทนให้ โจทก์เพียงเดือนแรกเดือนเดียว ส่วนค่าตอบแทนอีก 7 เดือนเป็นเงิน 630,000 บาท จำเลยทั้งสาม

ไม่ชำระโจทก์ทวงถามแล้วจำเลยทั้งสามเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามใช้เงินจำนวน 630,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยจำเลยทั้งสามให้การว่า หนังสือมอบอำนาจของโจทก์นายกำธร อุ่นหิรัญสกุล ผู้รับมอบอำนาจมิได้ลงลายมือชื่อหนังสือมอบอำนาจจึงไม่สมบูรณ์ ใช้บังคับไม่ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 798 การตั้งตัวแทนของโจทก์ให้ดำเนินคดีย่อมเป็นการไม่ชอบ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง โจทก์ต้องดำเนินการขอออกใบอนุญาตทำการประมงในประเทศอินโดนีเซียใบผ่านน่านน้ำประเทศอินโดนีเซียและประเทศที่เรือแล่นผ่าน เช่นประเทศมาเลเซีย พร้อมใบอนุญาตของลูกเรือที่เข้าทำการประมงแต่โจทก์ไม่สามารถขอใบอนุญาตต่าง ๆ ให้จำเลยตามข้อตกลงได้และโจทก์นำคดีมาฟ้องก่อนวันครบกำหนดตามสัญญา จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบ โจทก์ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 630,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยจำเลยทั้งสามอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยทั้งสามฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ที่จำเลยทั้งสามฎีกาเกี่ยวกับอำนาจฟ้องของโจทก์ในประการแรกว่า การมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนเป็นการมอบหมายให้ตัวแทนกระทำการกิจการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 798 ซึ่งกิจการอันใดกฎหมายบังคับว่าต้องทำเป็นหนังสือหรือต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ การตั้งตัวแทนเพื่อกิจการอันนั้นก็ต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย ดังนั้นหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีแทนจึงต้องลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจแต่หนังสือมอบอำนาจที่โจทก์อ้างว่าโจทก์มอบอำนาจให้นายกำธร อุ่นหิรัญสกุลฟ้องคดีแทนโจทก์ตามเอกสารหมายเลข จ.2 นายกำธรมิได้ลงชื่อไว้ หนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.2 จึงไม่สมบูรณ์นายกำธรไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์นั้น เห็นว่า การมอบอำนาจให้ฟ้องคดีของโจทก์ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.2 เมื่อโจทก์แต่ฝ่ายเดียวได้ลงลายมือชื่อเป็นผู้มอบอำนาจให้นายกำธรกระทำการติดตามทวงถามหนี้สินตลอดจนดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามแทนโจทก์แล้วเมื่อนายกำธรมิได้ลงชื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจด้วย เพียงแต่มาเบิกความยืนยันว่าได้รับมอบอำนาจจากโจทก์ตามเอกสารหมายเลข จ.2 ก็ตาม หนังสือมอบอำนาจย่อมสมบูรณ์และมีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมายนายกำธรจึงมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้นปัญหาที่จำเลยทั้งสามฎีกาในประการที่สองว่า หนังสือมอบอำนาจของโจทก์ตามเอกสารหมายเลข จ.2 มิได้ปิดอากรแสตมป์จึงไม่สมบูรณ์นายกำธรไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์นั้น เห็นว่า ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้จำเลยทั้งสามมิได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การ จำเลยทั้งสามก็ยกขึ้นฎีกาได้ ปรากฏว่า หนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.2 ทำขึ้นในต่างประเทศ มีการรับรองโดยโนตารีปับลิกและหัวหน้าฝ่ายกงสุล เมืองจาการ์ประเทศอินโดนีเซีย รับรองอีกชั้นหนึ่งว่า ได้มีการจัดทำเอกสารขึ้นอย่างแท้จริง หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวถือว่าถูกต้องตามกฎหมายประเทศดังกล่าวแล้ว ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากรจึงเป็นหนังสือมอบอำนาจที่ชอบด้วยกฎหมาย นายกำธรมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยชอบแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้นส่วนปัญหาที่จำเลยทั้งสามฎีกาในประการสุดท้ายว่า โจทก์อ้างว่าโจทก์จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่ประเทศอินโดนีเซีย แต่โจทก์ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือรับรองถึงฐานะการเป็นนิติบุคคลมาแสดง จึงฟังไม่ได้ว่าโจทก์เป็นนิติบุคคล เมื่อฟังไม่ได้ว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลโดยจดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซียมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการด้านประมง จำเลยทั้งสามให้การต่อสู้คดีว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียนในประเทศอินโดนีเซีย และมีวัตถุประสงค์ประกอบ

กิจการขอออกใบอนุญาตในการทำการประมงภายในขอบข่ายงานการดำเนินการของบริษัทโจทก์ กับเรือประมงต่างด้าว เพื่อการประมงในเขตน่านน้ำของประเทศอินโดนีเซีย (อีซีแซด) ตามกฎหมายหรือไม่ จำเลยทั้งสามไม่ทราบ และไม่ยอมรับว่าโจทก์สามารถที่จะทำได้คำให้การของ จำเลยทั้งสามดังกล่าวจึงเป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้ง เพราะมิได้แสดงเหตุแห่งการปฏิเสธไว้ ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 177 วรรคสอง ไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาท ข้อเท็จจริงจึงต้องฟังตามที่โจทก์กล่าวอ้างในฟ้องว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยโจทก์ ไม่ต้องนำสืบถึงหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลของโจทก์อีก ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยชอบแล้ว ฎีกาข้อ นี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้นเช่นกัน"พิพากษายืน

องค์คณะ

ทองเลื่อน พูลพิพัฒน์ · จงทรัพย์ เทียงธรรม · สมมาตร พรหมานุกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3821/2538>